

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465),

stwierdzam nieważność

§ 5. ust. 1 we fragmencie: „bezdomnych” załącznika do uchwały Nr XIV/170/25 Rady Miejskiej Legnicy z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Legnica w 2025 r.

Rada Miejska Legnicy, na sesji w dniu 31 marca 2025 r., podjęła uchwałę Nr XIV/170/25 w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Legnica w 2025 r.

Uchwałę doręczono Wojewodzie Dolnośląskiemu za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP) w dniu 7 kwietnia 2025 r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził podjęcie § 5 ust. 1 we fragmencie: „bezdomnych” załącznika do uchwały z istotnym naruszeniem art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 ze zm.), polegającym na ograniczeniu całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych wyłącznie do zwierząt bezdomnych.

Podstawę prawną dla podjęcia niniejszej uchwały ustanowiono w art. 11a ustawy o ochronie zwierząt, który w ust. 1 wskazuje, że rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Zgodnie z art. 11a ust. 2 ustawy program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności: 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3) odławianie bezdomnych zwierząt; 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt; 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6) usypianie ślepych miotów; 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. W art. 11a ust. 3 ustawy wskazano, że program, o którym mowa w ust. 1, może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie. Jednocześnie w art. 11a ust. 5 ustawy postanowiono, że program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Ustawa wprowadza zatem ściśle określone wymogi co do treści programu.

Zgodnie z przepisem § 5 ust. 1 załącznika do uchwały „Gmina Legnica zapewnia całodobową opiekę weterynaryjną dla bezdomnych zwierząt poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych. Zadanie realizowane jest przez Gabinet Weterynaryjny Regina Łatanowska, ul. Legnicka 12, 59-216 Ziemnice”. Cytowany fragment uchwały wskazuje zatem, że w ramach programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Legnica w 2025 roku przewidziano wyłącznie opiekę weterynaryjną w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt bezdomnych.

Ocenę legalności tego zapisu uchwały należy przeprowadzić w odniesieniu do art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy o ochronie zwierząt, gdzie ustawodawca przewidział konieczność zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. Ustawa nie zawiera definicji pojęcia „zwierzę”, co jednak nie oznacza, że rada miejska może w sposób dowolny je dookreślać. Należy przyjąć, że ustawodawca celowo nie posłużył się w art. 11a ust. 2 pkt 8 pojęciem „zwierzęcia bezdomnego”. Gdyby przepis ten miał mieć zastosowanie wyłącznie do zwierząt bezdomnych, ustawodawca dałby temu wyraz, tak jak zrobił to w art. 11a ust. 2 pkt 1, pkt 3 i pkt 5 ustawy. Warto także wskazać na nieracjonalność rozwiązania przyjętego przez Radę Miejską w Legnicy - w sytuacji bowiem zdarzenia drogowego z udziałem zwierzęcia

i konieczności udzielenia mu pomocy lekarskiej, przeprowadzanie ustaleń, czy zwierzę posiada właściciela lub czy pozostaje pod opieką innej osoby, sprzeczne jest z celem regulacji ustawowej, może bowiem doprowadzić do tego, że opieka taka nie będzie zwierzęciu udzielona. Na uwadze należy mieć natomiast, że w oparciu o art. 1 ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt organy administracji publicznej zobowiązane są podejmować działania na rzecz ochrony zwierząt, a z kolei art. 5 ustawy wskazuje, że każde zwierzę wymaga humanitarnego traktowania. Z powyższego wynika zatem, że do zadań Gminy należy zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem wszystkich zwierząt niezależnie od tego, czy ma ono właściciela, czy jest możliwość jego ustalenia, czy jest to zwierzę domowe, gospodarskie czy wolno żyjące (dzikie). Tożsame stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu wyroku z dnia 5 listopada 2015 r. – sygn. akt II SA/Wr 602/14. Stanowisko to koresponduje również z poglądem wyrażonym przez Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 17 kwietnia 2019 r. (sygn. II OSK 1503/17): „Ratio legis przepisu art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy o ochronie zwierząt jest takie, aby każde poszkodowane zwierzę znalazło natychmiastową pomoc lekarską, bez zwłoki wynikającej np. z konieczności poszukiwania właściciela. Przepis art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy nakłada na gminę obowiązek zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej zwierzętom, nie zaś jedynie zwierzętom bezdomnym bądź domowym lub gospodarskim”.

Stwierdzenie zatem nieważności unormowania § 5 ust. 1 we fragmencie: „bezdolnych” załącznika do uchwały doprowadzi do stanu zgodności programu z obowiązującym porządkiem prawnym.

Mając na uwadze powyższe należało orzec, jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem Organu Nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały lub zarządzenia organu gminy wstrzymuje ich wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski
Anna Żabska